

Ennakointitietokysely 2020

Pirkanmaan yläkoulujen erityisopettajille ja eritysluokanopettajille

Anni Värri-Leppimäki

PIRKANMAAN
AMMATILLISEN ERITYISOPETUKSEN
KOORDINAATIOKESKUS

Kyselyn taustaa

- Vastaajien kokonaismäärä **39 kpl** (Kysely lähetetty vuonna 2020 n. 150 erityisluokanopettajalle, laaja-alaiselle erityisopettajalle tai rehtorille, vuonna 2019 vastaajia 52 kpl)
- Tampere 43.6%
- Mänttä-Vilppula, Nokia, Ylöjärvi 12.8%
- Valkeakoski 7.7%
- Kangasala 5.1%
- Juupajoki, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Punkalaidun, Ruovesi, Sastamala 2.6%

Kyselyn kohteena olevat oppilaat

- Yläkoulun oppilaiden lukumäärä **10 143**
- **Tehostetun tuen** oppilaiden lukumäärä 12.8% (1296 oppilasta)
(vuonna 2019 11,5%)
- **Erityisen tuen** oppilaiden määrä 6.8% (684 oppilasta)
(vuonna 2019 7%)
- Kaikkien **laaja-alaisen erityisopetuksen** piiriin kuuluvien yläkoulun oppilaiden lukumäärä 14.1% (1434 oppilasta)

Vastanneista

- **Eriyisluokanopettaja** 51.2% (vastaajista 35% 9.luokan ja 15% 7.-9.luokkien opettajia)
- **Laaja-alainen erityisopettaja** 48.8% (arvioivat 183 oppilasta)

Vaativa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat

- Vaativaa ja moniammatillista erityistä tukea oppimiseen ja kuntoutumiseen tarvitsevilla tarkoitetaan lapsia ja nuoria, joilla on vakavia psyykkisiä pulmia, moni- ja vaikeavammaisuutta, kehitysvammaisuutta tai autismikirjoa. Lisäksi tähän ryhmään saattaa kuulua kotiopetuksessa olevia lapsia.
- **90** vaativaa erityistä tukea tarvitsevaa oppilasta

Maahanmuuttajat taustaiset erityistä tukea tarvitsevat oppilaat

- Maahanmuuttajataustaiset erityistä tukea tarvitsevat oppilaat
- **28** oppilasta

- Maahanmuuttajataustaisista erityistä tukea tarvitsevistä oppilaista hakeutumassa ammatilliseen erityisoppilaitokseen
- **21** oppilasta

Mitkä ovat tärkeimmät syyt, miksi erityistä tukea tarvitaan toisella asteella?

1. Keskittymisen, tarkkaavaisuuden ja/tai toiminnanohjauksen pulmat (69.2%)
2. Laaja-alaiset oppimisvaikeudet (66.7%)
3. Matemaattiset oppimisvaikeudet (46.1%)
4. Kielelliset vaikeudet (46.1%)
5. Mielen terveyden haasteet (myös diagnosoimattomat) (43.6%)
6. Elämänhallintaan liittyvät haasteet (41%)
7. Käyttäytymisen ja vuorovaikutuksen pulmat (25.6%)
8. Kouluakymättömyys (20.5%)

Koetko, että sellaisten oppilaiden määrä on lisääntynyt, joiden akateemiset taidot ovat hyvät, mutta koulunkäyntitaidot (elämänhallintataidot) heikot?

- Kyllä, *jonkin verran aiempaa enemmän* **66.7%**
- Kyllä, *huomattavasti aiempaa enemmän* **20.5%**
- En koe, että määrä olisi lisääntynyt juurikaan **12.8%**

Vuonna 2019 76% erityisopettajista ja erityisluokanopettajista on sitä mieltä, että sellaisten oppilaiden, joiden akateemiset taidot ovat hyvät, mutta koulunkäyntitaidot (elämänhallintataidot) heikot, määrä on lisääntynyt huomattavasti tai jonkin verran.

Oppimisen ja toisen asteen opinnoissa pärjäämisen kannalta tärkeitä tukimuotoja

1. Tekemällä oppiminen 64%
2. Osa-aikainen pienryhmäopetus 53.8%
3. Ohjaajien lisätuki (luokassa opettajan rinnalla, pienryhmän ohjaajana tai henkilökohtaisena tukena tarvittaessa) 51.3%
4. Tukitoimet koetilanteissa/ erilaisten kokeiden suoritus tavat ja osaamisen osoittaminen eri tavoin 38.7%
5. Selkokielineen opetusmateriaali, joka voi tarvittaessa olla myös puhuttua tai kuvallista 35.9%

Perusopetuksessa annettu tuki ja sen kuvaus vaikutuksista

1. Osa-aikainen erityisopetus 69.2%
2. Toiminnan ja opetuksen eriyttäminen, tukiopetus 66.7%
3. Avustajapalvelut 53.8%
4. Erityisluokka ja Yhteistyö kodin kanssa/ kodin antama tuki 48.7%
5. Oppilashuollon palvelut 46.1%

Pienryhmämuotoista tutkintotavoitteista koulutusta on Pirkanmaalla...

Kyselyyn vastanneista

- 93.5% kokee, että liian vähän
- 6.5% kokee, että riittävästi

Millaisia haasteita toisella asteella voi tulla?

- Vaikea integroitua, jos joutuu ottamaan paljon vastuuta omasta oppimisesta.
- Henkilökohtaisen ohjauksen väheneminen, oppimisvaikeuksien takia opintojen hidastuminen, motivaation lasku, luovuttaminen ja opintojen keskeyttäminen.
- Tuen riittämättömyys, tarvetta ei huomata.

Perusopetuksen toiveet toiselle asteelle

- Tärkeää olisi, että **tiedonsiirto toimisi hyvin**, jotta ammatillisessa koulutuksessa päästäisiin heti ”kartalle” uudesta nuoresta, joka voi kovastikin jännittää uutta elämänvaihetta (taipumus pelkoon, ahdistukseen, stressiin).
- Aikuisen **tukea tarvitaan varsinkin opetuksen alkaessa** huomattavasti enemmän kuin nyt on saatavilla. Lisää erityisopettajia toiselle asteelle.
- **Tiedonkulku** eli millaisia haasteita, millainen tuki on tarpeen, missä oppilas on taitava.